

JAARVERSLAG 2003

Wapen van H.K.H. Catharina-Amalia Beatrix Carmen Victoria Prinses der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau en eventuele andere kinderen, die geboren mochten worden uit het huwelijk van Z.K.H. de Prins van Oranje en H.K.H. Prinses Máxima der Nederlanden, vastgesteld bij Koninklijk Besluit van 21 nov. 2003, nr. 03.004842

VERSLAG VAN DE RAAD

In 18 (2002: 25) zaken bracht de Hoge Raad van Adel advies uit. Vier van deze hebben betrekking op adelszaken, acht op wapens, één op emblemen, vier op vlaggen en één op ridderlijke orden. In totaal werden 24 (28) nieuwe en 5 (6) oude dossiers behandeld. De nieuwe betroffen 5 (5) onderwerpen van algemene aard, 0 (1) onderscheidingsvlaggen, 3 (3) adelszaken, 10 (9) wapenverleningen en verbeteringen, 4 (5) vlaggen, 1 (2) emblemen en onderscheidingen, 1 (2) Duitse Orde en 0 (1) Maltezer Orde.

Adelszaken

In het filiatierregister werden 165 (115) akten van geboorte, huwelijk en overlijden ingeschreven.

De adelsdiploma's Prisse en Ollongren, die in de loop van het verslagjaar waren gekalligrafeerd (Demoed) en van familiewapens voorzien (Bultsma), werden ingebonden (Hoogduin) en ter ondertekening voorgelegd aan H.M. de Koningin en de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK), waarna het koninklijke grootzegel op het Ministerie van Justitie werd bevestigd. In oktober werden de diploma's door betrokkenen gelicht.

Bij brief van 14 november 2003 verzochten de minister-president, de minister van Algemene Zaken en de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties de Raad een advies uit te brengen inzake een wapen voor de kinderen die geboren mochten worden uit het huwelijk van Zijne Koninklijke Hoogheid de Prins van Oranje en Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Máxima der Nederlanden. Nadat dit advies bij brief van 20 november was uitgebracht, werd het wapen vastgesteld bij Koninklijk Besluit van 21 november 2003, nr. 03.004842.

Overeenkomstig de geldende traditie betreft het een gevierendeeld wapen met in het eerste en vierde kwartier het wapen Nassau en in het tweede en derde kwartier het wapen Oranje. Als onderscheidend hartschild is toegevoegd het wapen van de familie Zorreguieta, geplaatst in de normale (mannelijke) schildvorm. Het wapen wordt gedekt door de koninklijke kroon, het heeft twee leeuwen als schildhouders en het geheel is geplaatst op een mantel van purper en hermelijn, gedekt met opnieuw de koninklijke kroon, alles conform het Rijkswapen. Bijzonder is dat deze uitvoering uniform voor zowel mannelijke als vrouwelijke kinderen zal gelden. Eventuele zonen zullen dus niet, althans niet officieel, de voor mannen gebruikelijke helmen met bijbehorende versierselen kunnen voeren. De heer P. Bultsma maakte de ontwerp-tekening voor dit wapen, die tezamen met het KB in de Staatscourant werd gepubliceerd. Deze tekening werd vervolgens digitaal beschikbaar gesteld aan de pers. De kleurenscaan van het wapen werd nog vóór de geboorte van de erfprinses op verzoek naar het Algemeen Nederlands Persbureau en andere persbureaus gemaild, waardoor een ruime verspreiding plaatsvond. De media besteedden er in gunstige zin veel aandacht aan, terwijl de secretaris in een aantal gevallen toelichting gaf.

Op 7 december 2003 werd te 's-Gravenhage H.K.H. Catharina-Amalia Beatrix Carmen Victoria Prinses der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau geboren. Zij is als oudste kind van Z.K.H. de Prins van Oranje en H.K.H. Prinses Máxima de tweede in de lijn van troonopvolging. Op 12 december heeft de Raad Hunne Koninklijke Hoogheden een gelukwens gestuurd.

Bij brief van 10 januari 2003 werd een conceptbesluit, "houdende goedkeuring van een veertiende lijst van personen of geslachten, wier titels en adeldom op de adelsregisters zijn ingeschreven, zomede van een vijfde lijst van veranderingen of vermeerderingen van adellijke geslachtsnamen", bij de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties ingediend. Bij Koninklijk Besluit van 26 januari 1822, Stb. 1 "betreffende de adellijke titels en kwalificaties" was aan alle ambtenaren en andere personen in publieke functies "uitdrukkelijk bevolen" in de door hen opgemaakte akten personen die tot de Nederlandse adel behoorden met het hun toekomende adellijke distinctief (predikaat of titel) te vermelden (art. 1). Teneinde hieraan te kunnen voldoen werd aan de Hoge Raad van Adel opgedragen van tijd tot tijd een zogenaamde adelslijst op te stellen, die zou worden gepubliceerd in het Staatsblad (artt. 2 en 5). De eerste verscheen bij besluit van 25 juli 1825, Stb. 61, en de tot nu toe laatste bij besluit van 4 mei 1982, Stb. 410. De thans in behandeling zijnde adelslijst bevat de namen van 56 personen, behorende tot zestien families, die tussen 1982 en heden bij koninklijk besluit in de adel werden opgenomen en de namen van 26 personen, verdeeld over elf families, aan wie in dezelfde periode bij koninklijk besluit wijziging van hun adellijke geslachtsnaam werd verleend.

Op 16 januari 2003 bereikte de Raad een verzoek van jonkheer Louis Karl de Norman d'Audenhove om een verklaring dat wegens overlijden van zijn vader de titel graaf op hem was overgegaan. Het betreft hier een titel bij eerstgeboorterecht dat wil zeggen een titel die alleen overgaat op de oudste zoon. Op grond van art. 2 van het Soeverein Besluit van 13 februari 1815, nr. 60 "omtrent de vereisten en voorregten van den Adelstand binnen de Vereenigde Nederlanden" zijn alle adellijke personen gerechtigd tot het voeren van het predikaat jonkheer/jonkvrouw, behalve degenen aan wie in het koninklijk besluit van hun nobilitatie of in een later separaat besluit een titel is toegekend. Deze adellijke titels, in Nederland thans - in oplopende volgorde van belangrijkheid - ridder, baron, burggraaf, graaf en prins, zijn op historische gronden van een hogere rang dan het predikaat. Titels zijn toegekend aan personen wier voorgeslacht deze titels voerde hetzij op grond van gewoonterecht of verlening door een buitenlandse vorst, hetzij bij wijze van bijzondere gunst aan nieuw geadelde personen. Bij de eerste categorie gaat de titel doorgaans over op alle nakomelingen, maar de laatste categorie heeft haar titel over het algemeen bij eerstgeboorterecht ontvangen. Hier zijn echter uitzonderingen op waaronder het betreffende geslacht De Norman d'Audenhove. Dit geslacht is wel van oude adeldom maar die is gebaseerd op een diploma van de Oostenrijkse Keizer die aan zijn Zuid-Nederlandse onderdanen titels bij eerstgeboorterecht placht te verlenen. Nadat onderzoek had uitgewezen dat genoemde jonkheer Louis Karl, thans dus Louis Karl graaf de Norman d'Audenhove, inderdaad de huidige rechthebbende op de titel is, werd hem bij brief van 5 maart 2003 de gevraagde verklaring verstrekt.

De voorzitter vertegenwoordigde de Raad traditioneel bij verschillende officiële gelegenheden, zoals de 4 meiherdenking en de opening van de Staten-Generaal. Hij was voorts aanwezig bij het jaarlijkse Interridderlijk Overleg, dat op 1 maart op 'Klein Geerenstein' te Woudenberg werd gehouden. Het initiatief tot dit overleg tussen de verschillende ridderschappen, de Nederlandse Adelsvereniging, de Vereniging voor Jongeren van Adel in Nederland en de Hoge Raad van Adel, werd destijds genomen door de toenmalige voorzitter van de Raad, mr. F.W.B. baron van Lynden.

De Raad van State wees in zijn uitspraak van 29 april een beroep af, waarin appellant niet heeft kunnen aantonen dat zijn voorgelacht tot de inheemse adel van vóór 1795 behoorde en mitsdien de titel van baron niet voor erkenning in aanmerking komt. Een verzoek om inlijving in de Nederlandse adel met de titel van baron op grond van een op 10 mei 1995 verleend Italiaans adelsdiploma werd op 22 oktober 2003 negatief beoordeeld.

In zijn vergadering van 19 november 2003 besloot de Raad tot een ambtshalve verbetering van het wapen van het adellijke geslacht Taets van Amerongen. Aanleiding hiertoe was de vondst van een in 1844 door een aan de Raad verbonden heraut van wapenen afgegeven wapenverklaring, die een meer uitgebreide versie van het wapen laat zien dan in het register van de Raad is opgenomen. Deze vermeerdering bestaat uit de toevoeging van twee schildhouders en een wapenspreuk. Hoewel genoemde wapenverklaring door de heraut op persoonlijke titel, zonder autorisatie van de Raad werd afgegeven, bleek deze wat de schildhouders betreft overeen te komen met vroegere, van vóór 1795 daterende afbeeldingen in het familiearchief. De reden dat in 's Raads register een onvolledige afbeelding is opgenomen bleek voort te komen uit het feit dat in de 19de eeuw niet, zoals gebruikelijk, aan de familie zelf om opgave van het wapen is gevraagd, maar dat men zich heeft gebaseerd op een niet geheel betrouwbaar gebleken manuscript. De betreffende wapenverbetering is overigens nog niet gerealiseerd omdat nog een onderzoek loopt naar de wapenspreuk.

In het verslagjaar werd in drie gevallen beroep ingesteld wegens vermeende nieuwe feiten naar aanleiding van eerder afgewezen inlijvingsverzoeken.

Naamswijzigingen

In het verslagjaar werden van de staatssecretaris van Justitie geen verzoeken om advies ontvangen inzake wijziging van de naam van een adellijk geslacht. In een aantal gevallen werd door het Ministerie van Justitie informatie ingewonnen naar aanleiding van verzoeken tot toevoeging van een andere geslachtsnaam. Hiervoor komt niet in aanmerking een naam van een adellijk geslacht, dat bloeiende is.

Wapens

In het verslagjaar werd bij koninklijk besluit een wapen verleend aan het wetterskip Fryslân, de gemeenten Lingewaard, Hof van Twente, Twenterand, Castricum en Oss en de heerlijkheden Harencarspel en Laag Nieuwkoop. De heer P. Bultsma vervaardigde 8 (2002: 11) wapendiploma's. Voorts bracht hij op verzoek van de nieuwe secretaris alsnog arceringen aan op alle zwart-wit wapentekeningen van de afgelopen tien jaar, zodat deze heraldisch correct zijn.

Zes publiekrechtelijke lichamen, namelijk vier gemeenten en twee waterschappen, alle ontstaan tengevolge van herindelings, wendden zich tot de Raad met het verzoek om advies inzake een door hen te voeren wapen. De op 1 januari 2001 door een fusie van Belfeld, Tegelen en Venlo tot stand gekomen nieuwe gemeente Venlo gaf de wens te kennen het wapen van de oude gemeente van die naam over te nemen, maar met enkele aanpassingen, waarvan de toevoeging van een wapenspreuk de voornaamste was. Aangezien werd voldaan aan het criterium dat daarvoor bijzondere historische omstandigheden i.c. het bewezen reeds voeren van de spreuk vóór 1795, moeten worden aangevoerd, kon de Raad een positief advies verstrekken.

Met de op 1 januari 2002 door samenvoeging van 's-Graveland, Loosdrecht en Nederhorst den Berg ontstane gemeente Wijdemeren werd inzake een wapen in overleg getreden.

Op 1 januari 2003 werd tengevolge van samengaan van Oss en Ravenstein de nieuwe gemeente Oss gevormd, de derde van die naam. Met het verzoek van deze gemeente om het vroegere sprekende wapen met de kenmerkende os in de oorspronkelijke kleuren weer in gebruik te nemen, kon worden ingestemd, waarna het wapen nog in het verslagjaar werd verleend.

Eveneens op 1 januari 2003 werd uit de waterschappen Groot-Geestmerambacht, Hollands Kroon, Het Lange Rond, de Waterlanden en Westfriesland, alsmede het hoogheemraadschap Uitwaterende Sluizen in Hollands Noorderkwartier, het hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier gevormd dat de gehele provincie ten noorden van het Noordzeekanaal onder zijn beheer heeft. Met het nieuwe hoogheemraadschap werd overeenstemming bereikt over een wapen waarin, naast een gedeelte dat door middel van golvende dwarsbalken de opgeheven

waterschappen representeert, de belangrijkste historische elementen, te weten de Keizerlijke adelaar en kroon alsmede de leeuw van Holland, zijn behouden.

Met de rechtsvoorgangers van de op 1 januari 2004 te vormen gemeente Westland, te weten De Lier, 's-Gravenzande, Monster, Naaldwijk en Wieringen, vond uitvoerig overleg plaats hetgeen inmiddels tot een voor alle partijen aanvaardbaar wapen heeft geleid. In dit nog vast te stellen wapen wordt een belangrijk historisch element, de leeuw van de heren van Naaldwijk (die gelijk is aan de leeuw van het graafschap Holland) gekoppeld aan een eigentijdse figuratie die de glastuinbouw verbeeldt.

Op laatstgenoemde datum zal ook het vrijwel de gehele gelijknamige provincie bestrijkende wetterskip Fryslân (waterschap Friesland) zijn ontstaan, samengesteld uit Boarn en Klif, Lauwerswâlden, Marne-Middelsee, Sevenwolden, de Waadkant en het oude wetterskip Fryslân. Aan het nieuwe wetterskip werd nog in het verslagjaar een wapen verleend waarin de Friese plompenbladeren, zijnde het meest bekende symbool van de provincie, een prominente plaats innemen. Het wetterskip heeft tevens het recht om twee leeuwen als schildhouders en een vijfbladige kroon te voeren.

Voorts werd door twee privaatrechtelijke lichamen, namelijk een bisdom en een heerlijkheid advies gevraagd inzake een wapen.

Het bisdom Rotterdam was, afgezien van het titulaire bisdom Maastricht, het laatste van de Nederlandse bisdommen dat nog niet in het bezit was van een door de Kroon verleend wapen. Uiteindelijk werd overeenstemming bereikt over een inmiddels officieel verleend ontwerp waarin evenals bij de meeste andere bisdommen het hoofdbestanddeel wordt gevormd door het Kruis, waaraan als specifiek kenmerk een rooster is toegevoegd ter representatie van St. Laurentius, die op grond van een pauselijk besluit uit 1956 de officiële schutspatroon van het bisdom is.

Aan de gemachtigde van de Stichting het Lijndensche Fonds voor Kerk en Zending, eigenaar van de heerlijkheid Hemmen, werd positief geadviseerd inzake bevestiging van het oude wapen van deze heerlijkheid, zijnde een goud en zwart geschaakt schild met een hermelijnen vrijkwartier. In tegenstelling tot enkele andere heerlijkheden waarvoor recentelijk wapens werden bevestigd, wordt Hemmen nog steeds beheerd door het adellijke geslacht dat al in de 14de eeuw eigenaar was.

Geneente

CASTRICUM

58

KB 1 mei 2003,
nr. 03.001596

Gevierendeeld; I in azuur een ongewende leeuw van goud; II in zilver drie eikels van sinopel, de naar beneden gerichte steel met één blaadje; III in zilver drie geplante stukken van sinopel; IV in sable een leeuw van zilver. Het schild gedekt met een gouden kroon van vijf bladeren.

Wetterskip

FRYSLÂN

F

KB 29 oktober 2003,
nr. 03.004102

In azuur drie schuinbalken van zilver, beladen met twee, drie en twee schuingeplaatste plompebladeren van keel; een in tweën gedeelde schildzoom, de binnenzijde van goud, de ingeschulpte buitenzijde van azuur. Het schild gedekt met een gouden kroon van vijf bladeren en gehouden door twee leeuwen van goud, getongd en genageld van keel.

Gemeente
 EB 25 augustus 2003,
 nr 03.003000

LINDENVAARD

Geffelgeve verdeeld; boven in zilver drie schaaktoeren van ezel; rechts in rood een omgevoerde swaan van zilver; links in azuur een burcht van goud, boelende mit een gekanteeld poortgebouw, dat mit de schildvoet en de sijkanten kent; een puntgevel waerachter een gekanteelde toren oprijt en twee met puntaken gedekte zijtoeren. Het schild gedekt mit een gouden kroon van drie bladeren en twee parzels.

Gemeente
 EB 25 augustus 2003,
 nr 03.002262

HOF VAN TWENTE

In azuur twee uitgerakte lindenbomen van goud en in een vergroet hartschild van rood een kruis van zilver, vergezeld in het eerste en het vierde kwartier van een slaepblom van zilver, gepunt van sinopel, en in het tweede en het derde kwartier van een herenklauf van goud. Het schild gedekt mit een gouden kroon van vijf bladeren.

Gemeente
 EB 25 augustus 2003,
 nr 03.003032

TWENTEBAAD

Gedeeld; l in zilver een geplante sikenboom van sinopel; r in azuur een leeuw van goud; in het achthoofd vier aaneengesloten liggende ruijen van het een in het ander. Het schild gedekt mit een gouden kroon van drie bladeren en twee parzels.

Gemeente
KB 23 mei 2003,
nr. 03.002189

OSS
In sinopel een os van zilver. Het schild
gedekt met een gouden kroon van negen parels.

88

Heerlijkheid
KB 16 januari 2003,
nr. 02.003486

MIDDELBURG
Gewerenschild: I en II in sinopel drie herlingen
met een traan onder de sup. elken van zilver.
II en III en sabel een jachthoorn van goud; in
van Hertzschild van goud een hejer van zwart.

88

Heerlijkheid
KB 13 maart 2003,
nr. 03.000634

LAAG- EN HOOG-BEUSLAND
In goud een ankerkruis van rood.

88

Emblemen

Van de zijde van het Ministerie van Defensie werden in het verslagjaar geen adviesaanvragen ontvangen inzake emblemen voor onderdelen van de krijgsmacht. Wel bereikte de Raad van het Hoofd van de Sectie Onderscheidingen een verzoek om advies inzake de instelling van een Marechausseemedaillon, zulks in navolging van de reeds bestaande Marinemedaille (1985) en Landmachtmedaille (2002). De instelling bij besluit van de Minister van Defensie vond plaats op 22 november 2003. Evenals bij de eerdere medailles het geval is, laat de voorzijde het westelijk halfroond zien met de Atlantische Oceaan waaruit het embleem, in dit geval van de Marechaussee oprijst, terwijl op de achterzijde het Rijkswapen is aangebracht. Het draaglint heeft zeven banen in vier verschillende kleuren.

Vlaggen

Door de gemeenten De Bilt, Leidschendam-Voorburg, Oss en Sluis werd in het verslagjaar de vlag vastgesteld. De heer P. Bultsma vervaardigde 31 (3) vlaggen voor publiekrechtelijke lichamen (het gaat bij dit hoge aantal om 6 nieuwe en 25 reeds bestaande, maar tot nog toe niet in het register opgenomen vlaggen). Aan drie gemeenten, Castricum, Leidschendam-Voorburg en Oss alsmede aan het bisdom Rotterdam werd in het verslagjaar advies verstrekt inzake een door deze te voeren vlag. Vlaggen worden doorgaans gebaseerd op het wapen en kunnen, als de hierop voorkomende figuratie eenvoudig is, zelfs conform de wapenvoorstelling worden vastgesteld. Dit geschiedde bij de vlag van de gemeente Leidschendam-Voorburg waarop dus de burcht, de golvende dwarsbalk en de wassenaar van het wapen zijn te zien, en eveneens bij de vlag van het bisdom Rotterdam. De gemeente Oss daarentegen gaf de voorkeur aan een vlag zonder figuratie, bestaande uit louter banen in vijf verschillende kleuren, waarmee ook de vroegere

successievelijk bij Oss ingelijfde gemeenten worden gerepresenteerd. In het geval van de gemeente Castricum is het nog niet tot besluitvorming gekomen.

Ridderlijke Orden

Aan de Ridderlijke Duitse Orde, Balije van Utrecht, werd advies verstrekt inzake aanpassing van de toelatingseisen tot deze Orde. Volgens de laatstelijk in 1986 gewijzigde statuten dienen aspirant-leden van het mannelijk geslacht te zijn, de Nederlandse nationaliteit te bezitten, de "reformatorische" godsdienst te belijden en te kunnen bogen op vier adellijke kwartieren van tenminste 200-jarige adeldom. Uit verschillende de laatste jaren gedane onderzoeken is echter gebleken dat het aantal potentiële kandidaten dat aan deze toelatingseisen voldoet te gering is om aan de Orde voldoende toekomstperspectief te bieden. Van de Souvereine Militaire Orde van Malta, Afdeling Nederland, werden in het verslagjaar geen verzoeken ontvangen om verstrekking van verklaringen van admittie tot deze orde.

VERSLAG VAN DE SECRETARIE

Secretaris en personeel

De secretaris, mr. O. Schutte, bereikte op 29 januari de pensioengerechtigde leeftijd. Na een dienstverband van ruim 34 jaar bood de Raad hem op 31 januari een afscheidsreceptie aan in de Grootte Sociëteit Haagsche Club - Plaats Royaal aan het Lange Voorhout te 's-Gravenhage. Bij die gelegenheid bood de heer Schutte de Raad een serie in zijn opdracht door de heer P. Bultsma vervaardigde wapenschildjes aan met de familiewapens van alle secretarissen van de Hoge Raad van Adel van 1814 tot heden. Deze werden begin februari bevestigd op de kastpanelen ter secretarie, onder de serie iets grotere wapenschildjes van de voorzitters en de leden van de Raad over diezelfde periode. Ter gelegenheid van zijn afscheid werd de heer Schutte koninklijk onderscheiden en benoemd tot ridder in de Orde van Oranje-Nassau en officier in de Kroonorde van België. Per 1 februari trad, na een inwerkperiode van drie maanden, als zijn opvolger aan mr. E.J. Wolleswinkel, voorheen conservator bij het Rijksbureau voor Kunsthistorische Documentatie. De eerste medewerker, de heer G.P. Nijkamp, assisteerde de nieuwe secretaris gedurende het verslagjaar in alle voorkomende werkzaamheden. De heer A. Gritter, tweede medewerker, kreeg per half mei een vaste aanstelling, na een proefperiode van een jaar. De nieuwe secretaris nam deel aan het periodiek overleg dat de Nederlandse Adelsvereniging heeft met het Agentschap Basisadministratie Persoonsgegevens en Reisdocumenten (BPR) betreffende de volledige en juiste vermelding van adellijke familienamen, titels en predikaten op officiële documenten. Hij woonde voorts symposia bij over archieven (Provinciale Archiefinspectie Utrecht), vlaggenkunde (Ned. Ver. voor Vlaggenkunde, Rotterdam), websites (Gemeentearchief Rotterdam) en adel (Centraal Bureau voor Genealogie, 's-Gravenhage).

Correspondentie en bezoekers

Tijdens de verslagperiode zijn 608 (510) brieven ingekomen en/of uitgegaan. De ingekomen brieven hebben betrekking op de volgende onderwerpen: 146 (128) zaken van algemene en huishoudelijke aard, 108 (101) adelszaken, waaronder ridderlijke orden, 74 (63) genealogie, 130 (162) heraldiek, waaronder wapenverleningen aan publiekrechtelijke lichamen en krijgsmachtemblemen, 34 (38) vlaggen, 102 (68) filiatierregister, 10 (1) burgerlijke stand en 4 (0) naamsveranderingen. Er zijn 153 (107) bezoeken aan de leeszaal gebracht. Daarnaast is een aantal groepen ter secretarie rondgeleid, waarvan de belangrijkste zijn: de Académie Internationale de Généalogie op 13 november (ca. 20 personen) en de Probusgroep "Privilege" uit Oegstgeest op 12 december (16 personen).

Archief en bibliotheek

De restauratiewerkzaamheden onder leiding van mevrouw A. Paris-de Roy van Zuidewijn zijn met goed gevolg het gehele verslagjaar voortgezet en inmiddels grotendeels afgerond. Het hiervoor in 2002 aangevraagde budget is in het verslagjaar toegekend en volledig besteed. De dames Paris en Meeuws hebben een conserverings- en restauratieverslag over de jaren 1998-2002 samengesteld, waarvan een exemplaar (op CD-rom) bij de Raad blijft berusten. Kopieën werden verzonden aan de

secretaris-generaal van het Ministerie van BZK en aan de hoofdinspecteur der Archieven.

Dr. J.C. Kort zette zijn werkzaamheden voort aan de inventarisatie van de familiearchieven Van Raab van Canstein en Reigersman.

De nieuwe secretaris publiceerde de inventaris van het familiearchief Taets van Amerongen als zevende deel in de *Reeks van archiefinventarissen van de Hoge Raad van Adel*. De uitgave gold tevens als proef, nu voor uitgaven van de Raad gebruik gemaakt kan worden van de diensten van de huisdrukkerij van het Ministerie van BZK. Het ligt in de bedoeling de door dr. Kort bijna voltooide inventarisatie van het familiearchief Van Slingelandt te publiceren als deel 8 in deze reeks.

Op 2 mei 2003 vond de overdracht plaats door het Museum Meermanno-Westreenianum aan de Hoge Raad van Adel van de dossiers uit het persoonlijk archief van W.H.J. baron van Westreenen van Tiellandt (1753-1848), welke betrekking hebben op zijn functie van thesaurier-chartermeester van de Raad.

In de verslagperiode verschenen de aanwinstenlijsten 77 en 78 van de bibliotheek. 14 (24) boeken en jaargangen van tijdschriften werden gebonden en 0 (1) gerestaureerd door de reguliere binder, Boekbinderij Van Dijk v.o.f. te 's-Gravenhage. Na de verbouwing is de bibliotheek schoongemaakt onder leiding van mevrouw Paris door tijdelijke hulpkrachten.

De heer Gritter maakte een begin met de invoer van de bibliotheekgegevens in het geautomatiseerde systeem; als proefcategorie werden de boeken betreffende het koninklijk huis ter hand genomen.

De rechtenstudent R.P.N. Coenraad heeft een doctoraalscriptie geschreven met als titel *Het Nederlandse adelsrecht, een staatsrechtelijk overzicht van het vigerende adelsrecht en een commentaar op de Wet op de adel met betrekking tot het gelijkheidsbeginsel* (Tilburg, maart 2003), waarvan de mogelijkheid tot publicatie wordt onderzocht.

Gebouw en materieel

Rond 1 februari 2003 werd de verbouwing van de bibliotheek (2e verdieping) voltooid. Een extra werkvertrek is gevormd aan de voorzijde van het pand, dat van het gekoelde gedeelte van de bibliotheek is afgescheiden en als werkkamer van de heer Kort dienst doet. De Rijksgebouwendienst nam de kosten voor haar rekening. Bij de hierop volgende, in eigen beheer uitgevoerde interne verhuizing is een eikenhouten meubel op deze verdieping gedemonteerd en naar de eerste verdieping verplaatst. Op de tweede verdieping staan nu verplaatsbare stalen meubels. Overbodig en beschadigd meubilair is afgevoerd. Een archiefkarretje werd aangeschaft ten behoeve van de derde verdieping.

Tegen gunstige voorwaarden zijn twee nieuwe kopieermachines geleased.

Automatisering

De heer P. Bergers, systeembeheerder van de firma FastWell, heeft een domeinnaam voor de Hoge Raad van Adel bij de provider (xs4all) laten registreren. Zowel het (nieuwe) e-mailadres als het websiteadres eindigen nu op 'hogeraadvanadel.nl'. Hij heeft de website van de Raad, die door de secretaris is ontworpen en van teksten voorzien, operationeel gemaakt.

Voorts installeerde hij het nieuwe computerprogramma Windows XP Professional en werden platte beeldschermen aangeschaft ten behoeve van alle medewerkers.

Ook paste hij een bestaand bibliotheekprogramma aan volgens de wensen van de medewerkers. Tenslotte is op zijn advies ten behoeve van het computernetwerk een back-upsysteem aangeschaft, zodat bij eventuele uitval van de server niet alle gegevens verloren zijn. De back-up tape, die iedere week wordt gewisseld, bevindt zich ten huize van de secretaris.

De heer Nijkamp maakte zich de beginselen voor het tekenprogramma Paint eigen, waarmee ontwerpen ten behoeve van preadviezen overheids heraldiek kunnen worden geïllustreerd.

Bij het Agentschap BPR is een verzoek ingediend om het traject te starten voor aansluiting op de gedigitaliseerde Gemeentelijke Basisadministratie Persoonsgegevens (GBA), ten behoeve van het filiatierregister.

's-Gravenhage, mei 2004,

DE SECRETARIS

HOGE RAAD VAN ADEL

Ingesteld bij Besluit van de Soevereine Vorst van 24 juni 1814, nr. 10;
samenstelling en bevoegdheid: Wet op de adeldom van 10 mei 1994, Staatsblad 360

Bezoekadres: Nassaulaan 2B, 2514 JS Den Haag
(studiezaal geopend op werkdagen van 9.30-16.30 uur)
Postadres: Postbus 16325, 2500 BH Den Haag
Telefoon: 070-3614281 / Fax: 070-3631712
E-mail: info@hogeraadvanadel.nl
Website: www.hogeraadvanadel.nl

Als vast college van advies over de uitvoering in zaken van bestuur van het Rijk heeft de Raad tot TAAK het adviseren van:

- de minister van Algemene Zaken betreffende naamgeving, titulatuur en wapenverlening van leden van het koninklijk huis;
- de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties omtrent adelszaken en de samenstelling en wijziging van de wapens van publiekrechtelijke lichamen;
- de minister van Justitie over verzoeken tot naamwijziging, waarbij de namen van adellijke geslachten of van heerlijkheden betrokken zijn;
- de minister van Defensie inzake ontwerpen van emblemen en medailles van de krijgsmachtsonderdelen.

De COLLECTIE bestaat uit:

- Archieven van de Hoge Raad van Adel van 1814-heden;
- Genealogische en heraldische handschriften;
- Enkele archieven van adellijke families;
- Gespecialiseerde bibliotheek.

Voorzitter: drs. C.O.A. baron Schimmelpenninck van der Oije.

Leden: C.W.J. baron de Weichs de Wenne, mr. J.P. Eschauzier, jonkvrouw M. van den Brandeler en jonkheer dr. F.K.M. van Nispen tot Pannerden.

Secretaris: mr. E.J. Wolleswinkel.

Eerste medewerker: G.P. Nijkamp.

Tweede medewerker: A. Gritter.

Wetenschappelijk medewerker: dr. J.C. Kort.